

Od počátku jsme preferovali integraci

Autor: Irena Marušincová

V případě naší dcery Anežky jsme se jako rodiče rozhodli pro institucionalizované vzdělávání, přičemž jsme od počátku preferovali integraci v běžných vzdělávacích zařízeních. Hlavním důvodem byla skutečnost, že se Anežka od narození pohybovala mezi lidmi běžné populace, a tak nám přišlo zcela přirozené, že se mezi nimi bude pohybovat i nadále. Svou roli jistě sehrála i Anežčina bystrost a schopnost bez problémů se mezi děti bez postižení zařadit. Přesto jsme školní zařízení, která by měla navštěvovat, vybírali pečlivě. Nejdůležitějším kritériem pro nás bylo, zda škola, ať už mateřská, nebo základní, má zkušenosti s integrací.

V případě mateřské školy jsme se nakonec rozhodli, částečně i na doporučení známých, pro Církevní mateřskou školu Lipenská v Českých Budějovicích, kde bylo integrováno více dětí a kde byly věkově smíšené třídy, takže Anežka část docházky do školky postupně absolvovala se svými sourozenci. Do mateřské školy nastoupila ve svých pěti letech. Neměli jsme důvod s nástupem do školky chvátat, protože doma stejně byli ještě její mladší sourozenci. Navíc nám nedávalo smysl dát dceru do školky, když ještě neuměla chodit (chodit začala až ve čtyřech letech). Jistotu jsme chtěli mít i v tom, že bude mít upevněny základní hygienické návyky. Nejdůležitější ale bylo, aby rozuměla, kam chodí a proč tam chodí. Ve školce fungovala první rok s asistentkou, poté již samostatně bez asistentky určené přímo pro ni, a v závěru své docházky tak trochu asistovala ona své mladší kamarádce s Downovým syndromem :-).

Při volbě školy jsme kromě zkušeností s integrací vzali v potaz i to, do které školy budou odcházet Anežčini kamarádi ze školky. Rozhodnutí tedy padlo na Církevní základní školu, která sídlí v blízkosti „naší“ školky a která našim kritériím odpovídala na sto procent. Anežčin předškolní věk jsme intenzivně využili k tomu, aby byla na nástup do školy připravená. Samozřejmě pro nás bylo, že chápe, proč se do školy chodí, umí poslouchat, respektuje učitele. Vzhledem k její bystrosti a touze učit se, při nástupu do první třídy již znala písmena a uměla číst krátká slova a také uměla počítat do deseti. Nespoléhali jsme na to, že se vše naučí ve škole, věděli jsme, že potřebuje mnohem větší podporu, aby vše zvládla, proto jsme s ní hodně intenzivně pracovali i doma a využívali její chuti dovídat se nové věci. Do školy nastoupila ve svých necelých osmi letech – narodila se na podzim, takže k zápisu šla téměř v sedmi letech a dostala jeden rok odklad.

Celé devítileté základní vzdělání absolvovala na této základní škole. Velikou výhodou bylo, že ji po celých devět let provázela stejná paní asistentka, která je velice zkušená a její spolupráce s učiteli a učitelů s ní byla výborná. Kromě matematiky zvládla Anežka první stupeň ve stejném rozsahu jako její spolužáci, na druhém stupni měla individuální vzdělávací plán a očekávaly se minimální výstupy, ale ve většině předmětů se dostala vysoko nad rámec těchto výstupů. To, že základní školu zvládla bez větších potíží, přičítáme souhře mezi ní, námi rodiči, sourozenci, kamarády, učiteli a paní asistentkou. Naším společným cílem bylo, aby Anežka zvládla učivo základní školy v přijatelném rozsahu a měla možnost dále se vzdělávat na střední škole tak, aby získala kvalifikaci pro práci, která ji bude bavit a naplňovat.

Během osmé třídy jsme se začali poohlížet po vhodné střední škole. Anežka by v budoucnu ráda pracovala s malými dětmi, my rodiče jsme vyhodnotili, že by se velmi dobře hodila i pro práci se seniory, a tak jsme hledali střední odbornou školu, která by ji k těmto cílům dovedla. V místě našeho bydliště jsme bohužel žádnou vhodnou školu neobjevili, proto jsme se začali rozhlížet po okolí. Nejprve jsme oslovili dvě střední odborné školy v okolních městech, které nabízejí obor ošetrovatelství. Po rozhovoru s vedením škol jsme dospěli k závěru, že učební obor není přesně tím, co pro Anežku hledáme, navíc by ji čekalo i dost náročné dojíždění.

Na doporučení SPC jsme se proto obrátili na střední odborné učiliště, nacházející se sice také mimo naše město, ale snáze dostupné než obě předchozí školy, které jsme oslovili. Na tomto

učilišti jsou integrováni studenti se speciálními vzdělávacími potřebami a výuka je jim přizpůsobena, a navíc nabízí obor pečovatelské služby, což je obor, který z dostupné nabídky nejlépe odpovídá Anežčiným i našim očekáváním, co se týče jejího budoucího uplatnění.

V současné době Anežka studuje na tomto učilišti prvním rokem a je velmi spokojená. Přestup na střední školu pro ni znamenal mnoho významných změn – dojíždění do cizího města, náročné ranní vstávání, pravidelné praxe ve dvou zařízeních pro seniory, občasné praxe ve školce, pobyt ve škole bez „své“ asistentky, nový (a velice pestrý) kolektiv. Anežka se s novou situací dokázala poměrně rychle vyrovnat. Do nové školy jezdí ráda, praxe ji baví, učivo zvládá bez potíží. Navíc si zde našla i nové kamarády, se kterými si rozumí. Proto doufáme, že svou střední školu bude zvládat i nadále, a dojde tak ke svému vytouženému cíli, totiž k získání kvalifikace pro práci, o které sní. Zda po ukončení vzdělávání na učilišti bude rovnou hledat zaměstnání, nebo se rozhodne ještě pro další studium, to se teprve uvidí.

